

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Agregovaný popis potřeb mateřských škol na území ORP Nová Paka

Zpracováno v rámci projektu MAP NOVOPACKO II

reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0010694

květen 2022

Mimořádně nadané děti

V této oblasti se většina školek shodla na tom, že mimořádně nadané děti ve své školce prozatím neidentifikovaly. Tam kde mimořádně nadané děti mají s nimi individuálně pracují, využívají pro to vlastních pracovních listů, didaktických pomůcek a her.

Děti ohrožené školním neúspěchem

Děti ohrožené školním neúspěchem jsou ve školkách vytipovány a je jim věnována individuální péče, při přetrvávajících obtížích je doporučeno vyšetření v PPP a SPC. Dětem je zde případně stanoveno podpůrné opatření a případně také personální podpora. S dětmi je pracováno individuálně dle jejich potřeb. Na některých školkách v rámci projektu Šablon působí asistenti pedagoga. Některé školky se však potýkají s nedostačující kvalitou, vzděláním a zkušenostmi asistentek. Spolupráci s PPP a SPC školky hodnotí kladně. V oblasti logopedických potíží školky spolupracují s klinickým logopedem, který na školkách vykonává logopedickou depistáž. Školky se snaží do problému aktivně zapojovat i rodiče dětí, ze strany rodin je však často výrazný prostor pro zlepšení.

V uplynulém období se školkám dařilo včas diagnostikovat obtíže, na některých školkách probíhaly společné schůzky rodičů, pedagogů a pracovníků PPP a SPC přímo v MŠ.

V rámci území pět z šesti mateřských škol používají diagnostiku školní zralosti iSophi, některé školky využívají i průběžnou diagnostiku iSophi pro jednotlivé mladší kategorie. V rámci projektu MAP byly realizovány podpůrné aktivity v souvislosti s touto diagnostikou.

Prostor pro zlepšení školky definovali v aktivnějším zapojení některých rodičů a v nákupu nových pomůcek.

Čtenářská pregramotnost a řečové kompetence

Rozvoj řečových kompetencí a čtenářské pregramotnosti je zakotven v Rámcových vzdělávacích programech všech školek a důraz na jejich podporu je kladen v rámci všech činností během dne. Podpora gramotnosti se prolíná všemi činnostmi ať už společnou četbou, rozhovory, vyprávěním, poslechem a dramatizací/rytmizací příběhů atd. Pedagogové se v této oblasti dále vzdělávají a vyměňují si navzájem zkušenosti, mají zájem o další vzdělávání. Spolupráce probíhá napříč územím. Některé školky jsou zapojeny do projektů na podporu čtenářské pregramotnosti jako je projekt Celé

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Česko Čte dětem, Rodina čte dětem či čtení podle Elkonina. Školky efektivně a úzce spolupracují s místními knihovnami, některé spolupracují i s blízkou základní školou, kdy žáci prvního stupně chodí dětem číst před spaním.

Vybavenost školek v území se v této oblasti v uplynulém období zlepšila, v rámci projektu MAP, činnosti pracovní skupiny pro předškolní vzdělávání a přispění školského výboru zastupitelstva Města Nová Paka proběhl minivetrh knih v městské knihovně v Nové Pace a bylo zakoupeno téměř 190 dětských knih, které pomohly obnovit knižní fond jednotlivých školek.

Některé školky by měly stále zájem o nákup nových knih, audioknih, hudebních pohádek, loutkového divadla, nákup interaktivních programů, pravidelný odběr časopisů. Pro malé školky je pořízení problém především z nedostatku financí.

Problém v oblasti řečových kompetencí si děti přináší především z rodin, kde děti nejsou k rozvoji správně vedeny. Školky vidí největší prostor pro zlepšení v této oblasti, je nutná osvěta u rodičů (besedy, přednášky) a zvýšení jejich zájmu o tuto oblast.

Školky v území spolupracují s klinickým logopedem, ten dochází a s dětmi pracuje v rámci tzv. logopedické depistáže, v rámci které jsou vytipovány děti s problémy a rodičům jsou doporučeny další kroky k jejich nápravě. V nedávné minulosti na jedné školce v území působila paní učitelka se specializací na logopedickou péči v rámci předmětu speciální pedagogické péče, ta je ovšem nyní na mateřské dovolené. Několik učitelek v území disponuje certifikátem logopedického preventisty, dvě školky organizují pro děti logopedický kroužek. Město Nová Paka před časem zakoupilo zřizovaným školkám na podporu práce v logopedické oblasti tzv. Klokánův kufr, o jeho nákup mají zájem i další školky z území (MŠ Pecka a MŠ Vidochov). V MŠ Husitská mají nové pomůcky – Logopedické chvílky a logopedické hádanky. V MŠ Brána se povedlo navýšit logopedickou prevenci. Školky si na podporu čtenářské gramotnosti připravují různé vlastní dlouhodobější projekty či jednorázové projektové dny jako je např. na MŠ Školní projekt Pohádkový domeček.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení MŠ Vidochov – zvýšení zájmu rodičů, větší propagace čtenářské gramotnosti, cílená nabídka besed a přednášek pro veřejnost/rodiče; MŠ Školní – finance na nákup nových knih; MŠ Pecka – obnova školní knihovny, pomůcky na dramatizaci jako jsou divadelní převleky pro děti, prstové maňásky; MŠ Husitská – prostor pro zlepšení pociťují ve větší spolupráci se ZŠ, dalším vzděláváním pedagogů, dostatku prostoru pro individuální práci zaměřenou na rozvoj řečových kompetencí.

Matematická pregramotnost

Podpora matematické pregramotnosti je zakotvena v Rámcových vzdělávacích programech všech školek a důraz na její podporu je kladen v rámci všech činností během dne. Podpora gramotnosti se prolíná všemi činnostmi během dne např. prací s množstvím různých prvků, jejich porovnáním, řazením, tříděním, přiřazováním, při stolních hrách, s využitím různých materiálů, v rámci her v přírodě atd. Pedagogové se v této oblasti dále vzdělávají a vyměňují si navzájem zkušenosti, mají zájem o další vzdělávání např. o základy matematiky Hejného. Některé školky se oblasti matematické pregramotnosti věnovali v rámci projektů Šablon. Proběhlo vzdělávání i nákup nových pomůcek. I nadále však vidí školky prostor pro zlepšení v této oblasti školky v nákupu nových vzdělávacích pomůcek a materiálů, dalších možnostech vzdělávání a spolupráce ať už s lidmi zaměřenými na tuto oblast tak i s prvním stupněm ZŠ.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Brána – finanční prostředky na nákup pomůcek, MŠ Pecka – nové náměty, inspirace, odborná školení a vzájemné předávání informací, MŠ Vidochoh – další vzdělávání pedagogů a nákup digitalizovaných pomůcek.

Polytechnika (technické, přírodovědné, enviromentální vzdělávání)

I oblast polytechniky je u školek v území zakotvena v Rámcových vzdělávacích programech a na jejich podporu školky průběžně realizují množství aktivit. Školky jsou zapojeny do různých projektů, v rámci Šablon II pořádaly projektové dny. Realizují i množství vlastních projektových dnů, spolupracují s různými institucemi, firmami, společnostmi. Některé školky spolupracují se SŠGS v Nové Pace, kde s dětmi navštěvují učňovské obory. MŠ Vidochoh a MŠ Brána v uplynulém období zřídila polytechnické koutky s ponkem a nářadím pro děti a také vybudovala vyvýšené záhony pro pěstování a pozorování s dětmi. V uplynulém období se v této oblasti také pedagogové vzdělávaly, vzhledem ke covid opatřením většinou online formou.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Brána – dovybavení polytechnických koutků, finanční prostředky; MŠ Pecka – nákup nových pomůcek; MŠ Husitská – finance na nákup pomůcek, MŠ Vidochoh – finance na dovybavení koutků, možnost navštěvovat více výstav, besed, exkurzí

Digitální kompetence

Školky uvádí, že v této oblasti u nich v posledních letech došlo k výraznému zlepšení. Díky zapojení do projektu se SOŠPg v Nové Pace v rámci IKAP získaly MŠ Školní, Husitská, Pecka a Stará Paka další techniku a interaktivní hračky, navazující podporu a spolupráci. I ostatní školky si pořídily nějaké nové IT vybavení. Školky uvádí, že ve výuce techniku využívají a digitální kompetence dětí podporují napříč třídami, intenzivněji pak ve třídách se staršími a předškolními dětmi. Dobře vybaveny se obecně cítí spíše velké školky, ty menší vidí prostor pro nákup dalších nových pomůcek a interaktivních programů. K podpoře digitálních kompetencí dětí je však nutné dostatečných znalostí samotných učitelek. Ty jsou ze strany vedení školek podněcovány k práci s technikou, míra znalostí je však různorodá a individuální. Zájem pedagogů k používání IT technologií je také různý a negativní přístup některých učitelek se bohužel zatím nedaří zvrátit. Některé školky uvádějí, že se míra IT dovedností díky COVIDovému období výrazně zvýšila, některé však uvádějí, že nikoli. V rámci projektu MAP i KAP proběhli nějaké vzdělávací semináře a kurzy. Některé školky uvedly, že mají zájem o další průběžné vzdělávání svých pedagogů v práci s IT. Školky se většinou také potýkají se zajištěním správy IT vybavení. Školky mají buď nasmlouvanou externí firmu, služba je však nákladná a nepružná, a nebo se správou pomáhají rodinní příslušníci, rodiče dětí či pedagogové z blízké ZŠ, tento model však také není ideální.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Vidochoh – dovybavení technikou, zajištění správy IT, finanční podpora; MŠ Školní – zlepšování digitálních kompetencí pedagogů, větší iniciativu učitelek; MŠ Pecka – zapojení ostatních učitelek do práce s IT technikou, nákup dalšího IT vybavení, her a pomůcek; MŠ Brána – nákup tabletů pro MŠ (využití nejenom pro diagnostiku iSophi), finance.

Podnikavost, kreativita a iniciativa

Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy je zakotvena v Rámcových vzdělávacích programech všech školek, je vytvářeno podnětné prostředí a dostatek prostoru pro seberealizaci, děti jsou motivovány. Pedagogové si v této oblasti vzájemně vyměňují zkušenosti a vzdělávají se. Velké množství námětů a nápadů je čerpáno z internetu. Některé školky potřebují finanční prostředky na nákup výtvarných potřeb a materiálů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Pecka – školka by se ráda zapojila do soutěží (výtvarných a jiných) a využila možnosti k dalšímu setkávání, potřebují finance na nákup výtvarných potřeb; MŠ Husitská – finance na nákup potřeb a pomůcek

Alternativní způsoby výuky

Ke zpestření výuky požívá většina školek v území projektovou výuku, některé školky dále uplatňují prožitkové učení či využívají Montessori pomůcky.

MŠ Pecka by měla zájem o exkurzi případně i spolupráci s Waldorfskou školou.

Zájmové aktivity

Školky v území nabízí svým dětem několik nadstandartních zájmových aktivit, které jsou zaměřené především na pohyb a tanec, zpěv, výtvarné a rukodělné aktivity, enviromentální vzdělávání, logopedickou prevenci, angličtinu a španělský jazyk. V některých školkách je možné dát dítě na kroužek pro předškoláky. Převážná většina kroužků je vedena přímo učitelkami školek. Kroužky jsou většinou hrazeny rodiči. Většina školek spolupracuje s místním plaveckým bazénem, bruslařským stadionem a sjezdovkou a pořádají pro děti kurzy zaměřené na tyto pohybové aktivity. V období COVID opatření byla většina těchto aktivit pozastavena, nyní se aktivity opět rozbíhají. Školky se snaží reagovat na potřeby dětí a zájem rodičů a proto některé obměňují nabídku kroužků, vše je však také závislé na možnostech učitelů, které kroužky vedou. Kroužky jazyků bývají zajištěné externí firmou.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Brána – dovybavení sportovním náčiním, je třeba finanční podpora; MŠ Pecka – nové náměty, nápady, aktivity a spolupráce

Spolupráce se spolky, institucemi, školami

Spolupráce školek s místními spolky a institucemi je na velmi dobré úrovni, ať už to je knihovna (Nová Paka, Stará Paka, Pecka, Vidochoh), DDM, MKS, muzeum, ZUŠ, hrad Pecka, spolek Bezdrůžic, Obecní úřady, Domovy důchodců, bazén, zimní stadion, sjezdovka v Nové Pace, hasiči, Policie ČR. Školky také hojně spolupracují navzájem např. i v rámci Šablon a MAP. Děti z MŠ Vidochoh se účastní některých kulturních akcí přímo v MŠ Pecka. Dobře zavedená je i spolupráce školek s místní SOŠPg, jejíž studenty vykonávají svoji praxi přímo v místních MŠ (Školní, Husitská, Stará Paka, Pecka). MŠ Vidochoh by o tyto praxe měla také zájem. Školky také spolupracují s SŠGS Nová Paka.

Školky a školky v území jsou rozmístěny tak, že ke každé MŠ pomyslně náleží jedna ZŠ, na níž pak děti většinou přechází (není podmínkou). Tato skutečnost nahrává možnostem ve vzájemné spolupráci těchto „přidružených“ škol a školek ať už v průběhu celé docházky, tak především v období přípravy na přechod dětí z MŠ do ZŠ. Školky a školky v území pořádají různé aktivity na podporu usnadnění přechodu dětí do ZŠ jako jsou dílničky pro děti a rodiče, návštěvy dětí z MŠ v prvních třídách ZŠ, společné projektové dny. Školky se obecně shodují na důležitosti této spolupráce a vidí zde prostor pro další zlepšení.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: MŠ Pecka – častější vzájemná setkávání učitelů MŠ a výměna zkušeností, využívání nových poznatků z praxe, chuť a ochota spolupracovat a motivovat začínající učitelky; MŠ Školní – zlepšení vztahů se ZŠ Komenského, vymyslet aktivity k většímu propojení MŠ a ZŠ; MŠ Husitská – navázání spolupráce s Policií ČR, obnovení dílniček ve spolupráci se ZŠ, které byly zrušeny kvůli COVIDu, zahájení spolupráce mezi pedagogy MŠ a ZŠ ohledně přechodu dětí do ZŠ.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klima ve škole

Z dotazníků vyplývá, že všem školám záleží na dobrém klimatu ve škole. Školky většinou ověřují spokojenost rodičů formou anonymních dotazníků a osobních pohovorů. Rodiče mají možnost využít schránku důvěry, či tzv. otevřených dveří a kdykoli se na vedení i pedagogy školky obrátit. Některé školky nabízejí i konzultační dny pro rodiče, některé dělají společné akce dětí, rodičů a pedagogů. Vnitřní klima mezi pedagogy bývá zjišťováno prostřednictvím osobních pohovorů či dotazníků. K navození pozitivního klimatu v škole pro všechny účastníky napomáhají společné akce. MŠ Vidochoh uvedla, že pro klima v jejich škole, je zásadní ustálení pracovního týmu. Některé školky vidí prostor pro zlepšení v četnějším pořádání společných aktivit. Potřebují ovšem větší zapojení a vstřícnost některých rodičů. Některé školky v dotazníku pochválily spolupráci a vzájemnou atmosféru.

Inkluze

Školky úzce spolupracují s Pedagogicko-psychologickými poradnami a pracují s dětmi dle jejich SVP. Pro děti s SVP školky mají aktuálně potřebné podpůrné pomůcky. Některé školky v území jsou stále bariérové. Bezbariérová je nově zbudovaná MŠ Brána, částečně také MŠ Školní a v uplynulém období byla rekonstruována MŠ Vidochoh, která je nyní také bezbariérová. MŠ Husitská ve spolupráci se zřizovatelem připravuje projekt navýšení kapacity, který zároveň zajistí částečnou bezbariérovost školky.

Školám se v rámci tohoto tématu v uplynulém období dařilo pracovat s dětmi se SVP včetně dětí s odlišným mateřským jazykem, využívat podpůrné pomůcky a materiály doporučené PPP. Dařilo se také zajišťovat distanční výuku předškolních dětí i těch, které dlouhodobě nedocházejí do MŠ.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: řešení bezbariérovosti, větší zapojení rodičů – vhodnou motivací a vzájemné porozumění. MŠ Brána – nákup dalších pomůcek, finance; MŠ Vidochoh – DVPP pedagogů v této oblasti. MŠ Školní – personální podpora vázaná na konkrétní dítě, ale ne na třídu (absence nutnosti schvalování přes SPC nebo PPP)

Školní poradenská pracoviště

Školky v území spolupracují s: PPP Jičín a Semily, SPC Jičín, Jánské Lázně a Semily a s logopedickou ambulancí Mgr. Kristýny Dočekalové a Mgr. Pavlínou Lacinové. Některé školky využívají nyní častěji i online setkávání.

Prostor pro zlepšení školky vidí v častějších schůzkách a ve vyčlenění více času na obou stranách.

Infrastruktura a vybavenost

Investiční potřeby jednotlivých školek jsou uvedeny ve Strategickém plánu MAP.

Vize a strategie školek

Převážná většina školek v území má zpracovanou nějakou dlouhodobou koncepci rozvoje školky.

Pedagogický sbor

Všechny školky v území umožňují pedagogům vzdělávání a profesní rozvoj v rámci DVPP. Některé školky pořádají nad rámec i besedy a přednášky pro svůj sbor, podporováno je i samostudium, výměna zkušeností a vzájemné hospitace. Některé školky si každoročně připravují plán vzdělávání pedagogů. Pro začínající učitele je na některých školkách připraven plán začínající učitelky a je jí přidělena uvádějící učitelka, která jí pomáhá s praxí. Velkým problémem je však zajištění a financování zástupů za studujícího pedagoga. V COVIDové době probíhalo veškeré vzdělávání online formou.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: zajištění zástupů za chybějícího pedagoga, více času na vzájemné konzultace a rozhovory.

Bezpečnost

Bezpečnost je na školkách na dobré úrovni, budovy všech škol jsou během dne uzamčené a návštěvy se do budovy dostanou pouze po zazvonění či použití elektronického čipu. Školky mívají zavedený i kamerový systém.

Komunikace a spolupráce se zřizovatelem a odborem školství MěÚ

Spolupráci se zřizovatelem hodnotí všechny školy jako dobrou v některých případech až výbornou a intenzivní. V případě, kdy nemá školka vlastní ředitelství a je sloučená se základní školou se stává, že komunikace a informovanost poněkud vázne a v některých situacích by bylo vhodnější navázat přímé komunikační toky. Spolupráce s odborem školství je hodnocena dobře.

Administrativa

Administrativa dělá velké vrásky na tvářích vedení školek, je jí velké množství a má neustále přibývajícím tendenci. Na školkách většinou rozděleny kompetence mezi ředitelku a zástupkyni, na menších školkách vše na ředitele. Vše ovšem na úkor pedagogické práce. Vedení školek by uvítalo zjednodušení, systémové řešení zajištění samostatné administrativní síly.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: samostatná administrativní síla

Projekty

V rámci první a druhé vlny projektu Šablon byly zapojeny všechny školky v území, prostředky byly čerpány na personální podporu (chůvy, školní asistenti, zapojení odborníků z praxe do vzdělávání v MŠ), na další vzdělávání pedagogů, sdílení zkušeností nebo třeba projektové dny. Do třetí vlny šablon se zapojily už jen některé školky. Důvodem pro nepodání žádosti je většinou administrativní zátěž a také potíže s personálním zajištěním některých pozic v projektu. Především asistentů a chův. Nezáměr o tyto pozice na trhu práce, malé finanční ohodnocení, častá nemocnost, problém se zástupy a nízká profesní kvalifikovanost uchazečů.

Dále jsou školky zapojeny do projektů zaměřených na různé oblasti: Zdravá pětka (výživa), Svět nekončí za vrátky – cvičíme se zvířátky + Sokolem do života (sport), Celé Česko čte dětem (čtenářská pregramotnost a řečové kompetence), Mrkvička (enviromentální), Skutečně zdravá škola, IKAP, MAP, Škola hrou od Albi iSophy – Předškoláckovo individualizované vzdělávání a také projekty ve spolupráci s „přidruženou“ základní školou.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: finance na aplikaci pro diagnostiku iSophy

Stravování

Většina školek v území má k dispozici vlastní kuchyň, která zajišťuje stravu splňující zásady zdravého stravování. V případě MŠ Pecka je strava dovážena ze školní kuchyně při ZŠ a dětem podávána v jídelně MŠ. Zde vidí MŠ prostor pro zlepšení především v možnostech bohatší nabídky různorodého pečiva, větším výběru ovoce a zeleniny a v eliminaci používání polotovarů. Vhodná je i osvěta rodičů o zdravém stravování malých dětí (např. v rámci projektu Zdravá pětka).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Spolupráce s rodiči

Školky předávají rodičům informace několika způsoby, prostřednictvím webu, nástěnek, lístečků, osobní komunikace. Rodiče mají kdykoli možnost se obrátit na školku s dotazem či podnětem. V průběhu roku pořádají třídní schůzky pro rodiče, besedy ale i několik společných akcí jako jsou dílničky, besídky, zahradní slavnosti. Před zápisy probíhají také dny otevřených dveří. Všechny aktivity v uplynulém období komplikovala pandemie COVID, školky se ovšem snažily najít alternativní způsoby spolupráce s rodiči, více se rozšířila digitální a online komunikace a nyní většinu pozastavených aktivit postupně obnovují.

Definované potřeby a prostor pro zlepšení: Obecně se školky shodují na skutečnosti, že by ocenily větší zájem ze strany rodičů. Platí také to, že zájem o aktivity, potřeby dítěte a školky mají především rodiče dětí, které jsou „bezproblémové“, nikoli ty, kterým by zvýšená pozornost rodičů prospěla. Prostor pro zlepšení je v organizaci osvětových besed pro rodiče přímo v MŠ. Některé školky potřebují finanční prostředky na obnovu části IT vybavení.